

Sygn. akt V ACa 289/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 lipca 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku – Wydział V Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Zbigniew Koźma
Sędziowie:	SA Maryla Domel-Jasińska (spr.) SA Katarzyna Przybylska
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Żaneta Dombrowska

po rozpoznaniu w dniu 17 lipca 2014 r. w Gdańsku na rozprawie

sprawy z powództwa T. M.

przeciwko Z. J. i E. J.

o wydanie ruchomości lub o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w T.

z dnia 9 października 2013 r. sygn. akt I C 231/11

I. prostuje zaskarżony wyrok w zakresie oznaczenia przedmiotu sprawy i określa go jako „o wydanie ruchomości lub o zapłatę”,

II. oddala apelację;

III. zasądza od powoda na rzecz pozwanych kwotę 3.617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

IV. przyznaje od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w T. na rzecz adwokata A. M. kwotę 2.214,00 (dwa tysiące dwieście czternaście) złotych, obejmującą należną stawkę podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym oraz kwotę 234,02 (dwieście trzydzieści cztery i dwa grosze) złotych tytułem zwrotu wydatków.

Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt V ACa 289/14

UZASADNIENIE

Powód T. M. wniósł pozew przeciwko pozwanym Z. J. i E. J. domagając się nakazania wydania mu przez pozwanych wszystkich rzeczy ruchomych, stanowiących jego własność i znajdujących się (...) na terenie nieruchomości położonej w (...), to jest: (...) lub alternatywnie zasądzenia od pozwanych solidarnie kwoty 75.000 zł stanowiącej równowartość tych rzeczy z ustawowymi odsetkami od dnia 8 maja 2009r. do dnia zapłaty i kosztów procesu.

W uzasadnieniu powód podniósł, że była prowadzona wobec niego egzekucja, w toku której pozwani nabyli w drodze licytacji nieruchomość powoda i którą następnie przejęli, bezpodstawnie zatrzymując znajdujące się na niej ruchomości stanowiące własność powoda. Zaznaczył skarżący, że bezskutecznie wzywał pozwanych, aby wydali mu sporne ruchomości.

Pismem z dnia 16 grudnia 2010r. powód rozszerzył żądanie pozwu i wniósł o zasądzenie od pozwanych solidarnie na jego rzecz kwoty 155.813zł. Do pisma załączył spis 98 rzeczy ruchomych, których domagał się wydania z określeniem wartości każdej z nich. W spisie znajdowało się więcej rzeczy niż w pierwszym spisie załączonym do pozwu.

Pozwani w odpowiedzi na pozew wnieśli o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na ich rzecz zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwani wskazali, że(...) doszło do dobrowolnego wydania przez powoda części nieruchomości nabytej przez nich w drodze licytacji komorniczej. W dniu 30 kwietnia 2014r. komornik przystąpił do czynności egzekucyjnych zmierzających do wydania pozostałej części nieruchomości. Na prośbę powoda pozwani wyrazili zgodę na udzielenie powodowi dodatkowego 7-dniowego terminu na dobrowolne wydanie i opróżnienie reszty nieruchomości, w tym budynku mieszkalnego. W dniu 8 maja 2009r., po upływie terminu pozwany wszedł bez przeszkód na teren nieruchomości, na której nie było powoda ani nikogo z domowników. W budynku zostały pozostawione meble, sprzęty i trochę żywności. Tego samego dnia pozwany powiadomił komornika, że objął w posiadanie nieruchomość. Komornik uznał, że powód dobrowolnie opuścił nieruchomość i wydał postanowienie o umorzeniu postępowania egzekucyjnego w dniu 8 maja 2009r. Pozwani podali, że w ciągu kolejnych dni otrzymali od powoda pisma, w których zażądał on zwrotu zagarniętego mienia (...). Pozwani nie mieli jednak możliwości skontaktowania się z powodem, ponieważ nie podał swojego nowego adresu ani numeru telefonu. Pozostawione meble i drobne sprzęty złożyli w pomieszczeniu gospodarczym. Nie było wśród nich (...). Pozostawione rzeczy nie przedstawiały żadnej wartości handlowej. Pozwani dodali, że przysługuje im w stosunku do powodu wierzycelność w kwocie 12.118,72zł tytułem kosztów egzekucyjnych na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w C. w sprawie o sygn. akt (...).

Sąd Okręgowy w T. wyrokiem z dnia 9 października 2013r. oddalił powództwo, zasądził od powoda na rzecz pozwanych kwotę 3.617zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz zasądził od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w T. na rzecz adwokata A. M. kwotę 3.600zł powiększoną o należny podatek od towarów i usług tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu oraz orzekł o kosztach sądowych.

Powyższy wyrok Sąd I instancji oparł na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

Pozwani nabyli nieruchomość powoda położoną w B. nr (...), gmina C. w drodze przetargu, na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w C. z dnia 30 stycznia 2009r. o przysądzeniu własności, zaopatrzonego postanowieniem tego Sądu z dnia 6 marca 2009r. w klauzulę wykonalności przeciwko dłużnikowi T. M. w zakresie obowiązku wydania nieruchomości.

Powód nie wydał nieruchomości dobrowolnie, a więc konieczne było wszczęcie postępowania egzekucyjnego w zakresie wprowadzenia pozwanych w posiadanie nieruchomości i usunięcia z niej ruchomości. W dniu 12 marca 2009r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w C. zawiadomił powoda o wszczęciu egzekucji i obowiązku wydania nieruchomości. Postanowieniem z dnia 10 kwietnia 2009r. K. ustalił koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji w sprawie wprowadzenia pozwanych w posiadanie nieruchomości i usunięcie z niej ruchomości na kwotę 11.455,34zł oraz stwierdził, że koszty zostały zapłacone przez wierzycieli, a do ich uiszczenia

zobowiązany jest dłużnik T. M., który powinien je wpłacić w terminie 7 dni pod rygorem wyegzekwowania. Postanowienie uprawomocniło się w dniu 24 kwietnia 2009r.

(...). Komornik w obecności pozwanego, powoda oraz jego syna P. M. (1), w asyście policji, przystąpił do wydania nieruchomości. Doszło do wydania pomieszczeń gospodarczych. Powód odmówił podpisania protokołu. W dniu 30 kwietnia 2009r. Komornik przystąpił do wydania pozostałej części nieruchomości – budynku mieszkalnego. Na wniosek pozwanego, poprzedzony prośbą T. K. udzielił powodowi dodatkowego 7 dniowego terminu do dobrowolnego wydania i opróżnienia pozostałej części nieruchomości.

W okresie od 30 kwietnia do 7 maja 2009r. pozwany wraz z pracownikami byli wpuszczani przez powoda na teren nieruchomości, gdzie sprząтали i remontowali pomieszczenia gospodarcze, w tym piwnicę.

W dniu 8 maja 2009r. pozwany, po uprzednim rozbiciu kłódki na bramie wszedł na teren spornej nieruchomości i poprzez piwnicę wszedł do domu, w którym nie było nikogo z domowników. Niektóre pomieszczenia były opróżnione z mebli. Nieruchomość sprawiała wrażenie opuszczonej. W budynku pozostały następujące przedmioty: (...)

Na podwórzu przebywały trzy psy. Nie były to psy rasy (...). Wszystkie ruchomości zostały złożone w budynku gospodarczym i zrobiono zdjęcia pomieszczeń. Od tego czasu powód nigdy nie pojawił się na nieruchomości.

Powód skierował do pozwanego 2 pisma o wyjaśnienie przyczyn wejścia na teren jego posesji i zaboru mienia oraz dalsze 2 pisma o wydanie mienia. W pismach nie podał aktualnego adresu miejsca swego pobytu, numeru telefonu, czy też adresu do doręczeń, wskazywał dotychczasowy adres – (...)

W toku sprawy pozwani sporządzili i przedłożyli do akt spis rzeczy ruchomych znajdujących się na nieruchomości w dniu 8 maja 2009r.

Tego samego dnia pozwany zawiadomił Komornika, iż wszedł samodzielnie na teren nieruchomości w B. i wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego w sprawie. Postanowieniem z dnia 8 maja 2009r. Komornik umorzył postępowanie egzekucyjne w sprawie wprowadzenia pozwanych w posiadanie nieruchomości uznając, iż doszło do dobrowolnego wydania nieruchomości.

W dniu 26 sierpnia 2011r. wierzyciele Z. i E. J. złożyli do Komornika Sądowego wniosek o wszczęcie przeciwko dłużnikowi T. M. egzekucji kwoty 12.118,72zł (11.455,34zł należność główna i opłata egzekucyjna 1.736,26zł oraz wydatki 56,50zł) poprzez zajęcie ruchomości stanowiących własność dłużnika, a znajdujących się na terenie tej nieruchomości.

Komornik wezwał dłużnika T. M. do zapłaty należności w kwocie: 12.118,72zł pod rygorem prowadzenia egzekucji z ruchomości. W dniu 21 września 2011r. dokonano zajęcia ruchomości powoda znajdujących się na nieruchomości położonej w (...). Były to następujące ruchomości: (...)

Pismem z dnia 21 września 2011r. Komornik poinformował powoda o dokonanym zajęciu. W dniu 13 stycznia 2012r. powód złożył do Komornika wniosek o ustanowienie go dozorcą zajętych ruchomości. Postanowieniem z dnia 13 stycznia 2012r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w C. zwolnił wierzyciela Z. J. z obowiązków dozorecy nad zajętych w dniu 21 września 2011r. ruchomościami i ustanowił ich dozorcą dłużnika T. M.. Pozwani złożyli skargę na powyższe postanowienie Komornika.

Postanowieniem z dnia 6 marca 2012r. Sąd Rejonowy w C. uchylił postanowienie Komornika z dnia 13 stycznia 2012 r. i zobowiązał Komornika do ponownego rozpoznania wniosku dłużnika T. M. z dnia 13 stycznia 2012r. o oddaniu pod jego dozór należących do niego ruchomości objętych protokołem z dnia 21 września 2011r.

Postanowieniem z dnia 16 marca 2012r. Komornik uchylił postanowienie o zmianie dozorecy ruchomości z dnia 13 stycznia 2012r. i odmówił dłużnikowi oddania pod dozór zajętych ruchomości w dniu 21 września 2011r. Na powyższe postanowienie powód nie wniósł skargi. Postanowienie z dnia 16 marca 2011r. uprawomocniło się.

Termin licytacji ruchomości został wyznaczony na dzień 19 czerwca 2012r., o czym dłużnik został powiadomiony obwieszczeniem o licytacji, które odebrał w dniu 6 czerwca 2012r. W toku licytacji Komornik dokonał sprzedaży: (...). Wobec bezskuteczności egzekucji co do pozostałych ruchomości Komornik przyznał je na własność wierzycielom na ich wniosek.

Sąd I instancji wskazał, że powyższych ustaleń faktycznych dokonał na podstawie załączonych do akt dokumentów oraz zeznań świadków. Zaznaczył Sąd I instancji, że nie dał wiary zeznaniom świadków P. M. (1), P. M. (2), M. M., J. K. i S. Ć..

Sąd Okręgowy zważył, że roszczenie powoda w świetle art. 222 § 1 kc nie zasługiwało na uwzględnienie. Z zebranego materiału dowodowego wynikało, że na terenie nieruchomości w B. znajdowały się rzeczy ruchome należące do powoda, które zostały wymienione w protokole zajęcia ruchomości z dnia 21 września 2011r. W toku licytacji komornik dokonał sprzedaży:(...). W odniesieniu do tych ruchomości Sąd I instancji wskazał, że nie pozostawały one we faktycznym władaniu powodów, a zatem nie została spełniona przesłanka z art. 222 § 1 kc. Nadto Sąd Okręgowy stwierdził, że powód nie wykazał, by pozostałe ruchomości znajdowały się na spornej nieruchomości, a w konsekwencji, by pozwani nimi władali jak tego wymaga przepis art. 222 § 1 kc. W konsekwencji Sąd I instancji nie uwzględnił powództwa.

O kosztach procesu Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 98 kpc, a o kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w oparciu rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2002r., Nr 123, poz. 1058 ze zm.).

Od powyższego wyroku apelację wniósł powód zaskarżając go w całości oraz zarzucając Sądowi I instancji błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający na błędnym założeniu, że powód nie wykazał, iż pozostawił na terenie rzeczzonej nieruchomości sporne ruchomości, które wymienił w wykazie stanowiącym załącznik do pisma z dnia 16 grudnia 2009r. Błąd ten miał wpływ na wynik sprawy, ponieważ doprowadził do oddalenia powództwa.

Pozwany na rozprawie apelacyjnej w dniu 17 lipca 2014r. wniósł o oddalenie apelacji powoda oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna.

Wbrew odmiennym twierdzeniom skarżącego, Sąd I instancji dokonał właściwej oceny zebranego materiału dowodowego, bez przekroczenia granic określonych w art. 233 § 1 kpc i poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne. Ustalenia te Sąd Apelacyjny przyjął także za podstawę własnego rozstrzygnięcia.

Przeciwnie niż wywodzi skarżący, Sąd Okręgowy wyciągnął ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego logiczne wnioski. W orzecznictwie podkreśla się, że kwestionowanie dokonanej przez sąd oceny dowodów nie może polegać jedynie na zaprezentowaniu własnych, zadowalających dla skarżącego ustaleń stanu faktycznego, dokonanych na podstawie własnej, korzystnej dla skarżącego oceny materiału dowodowego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2002 r. sygn. II CKN 572/99, Lex nr 53136). Jeśli tylko z materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dawały się wysnuć wnioski odmienne. Jedynie wówczas, gdy brak jest logiki w wysnuwaniu wniosków ze zgromadzonego materiału dowodowego lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza reguły logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena

dowodów może być skutecznie podważona (por. wyrok Sądu Najwyższego z 27 września 2002 r. sygn. II CKN 817/00, Lex nr 56906).

Taka sytuacja nie występuje w rozpoznawanej sprawie, zaś przeciwne twierdzenia skarżącego stanowią jedynie nieuzasadnioną polemikę ze stanowiskiem Sądu Okręgowego. Skarżący bowiem, poza powołaniem się na zeznania świadków, nie przedstawił żadnych przekonujących i logicznych argumentów przemawiających za odmienną oceną omawianej kwestii. Tymczasem Sąd Okręgowy słusznie, oprócz przywołania nieścisłości w zeznaniach świadków, wskazał także na niekonsekwencję w postępowaniu i stanowisku powoda, która pozostaje w sprzeczności z zasadami doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów. Zgodzić się należy z Sądem I instancji, że sprzeczne z regułami logicznego rozumowania jest postępowanie powoda, który - wedle jego twierdzeń - stracił z dnia na dzień wszystkie swoje rzeczy, w tym - jak twierdzi - wiele bardzo cennych i osobistych, a pozostały mu jedynie rzeczy, w których wyszedł rano z domu, zaś stanowcze działania w tym względzie podjął dopiero po upływie roku od zdarzenia. Nie bez znaczenia są także sprzeczności w przedstawionych przez powoda spisach ruchomości pozostawionych na spornej nieruchomości. Zauważyć bowiem należy, że nie chodzi tu o drobiazgi, lecz o przedmioty o znacznej - wedle powoda - wartości ekonomicznej lub sentymentalnej, których z całą pewnością nie można pominąć przez nieuwagę lub roztargnienie. Powyższe - jak trafnie przyjął Sąd I instancji - prowadzi do wniosku, że twierdzenia powoda w tym względzie nie zasługują na uwzględnienie.

Prawidłowo Sąd I instancji uznał, że nie zostały spełnione przesłanki z art. 222 §1 kc uzasadniające roszczenie powoda. Wykładnia wskazanego przepisu prowadzi do wniosku, że powód winien wykazać, że jest właścicielem ruchomości, których żąda wydania oraz że pozwani nimi faktycznie władają.

Na gruncie niniejszej sprawy stwierdzić należy, że powód nie wykazał zgodnie z art. 222 § 1 kc, aby pozwani władali faktycznie ruchomościami, ujętymi w protokole zajęcia (...)których część została zbyta w drodze licytacji.. Odnosząc się do ruchomości przejętych przez pozwanych w toku postępowania egzekucyjnego wskazać trzeba, że pozwani wykazali, iż przysługuje im skuteczny względem powoda tytuł prawny do władania tymi ruchomościami jak tego wymaga przepis art. 222 § 1 kc. Co się tyczy natomiast pozostałych ruchomości powód nie wykazał zgodnie z art. 6 kc i art. 232 kpc, by pozwani nimi faktycznie władali. Z tych względów powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, także w zakresie zwrotu wartości ruchomości.

Odnosząc się dodatkowo do akcentowanej w apelacji kwestii sposobu zajęcia przez pozwanych spornej nieruchomości, a w konsekwencji także ruchomości, zauważyć należy, że okoliczność ta na gruncie niniejszej sprawy w istocie nie mogła mieć wpływu na rozstrzygnięcie, skoro okazało się, że powód nie wykazał, by pozwani nimi faktycznie władali, w tym także bez skutecznego względem niego tytułu prawnego. Z tej przyczyny twierdzenia i zarzuty skarżącego nie mogły odnieść zamierzonego skutku i podważyć prawidłowości zaskarżonego orzeczenia.

Kierując się przedstawionymi motywami Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację powoda.

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 § 1 kpc i w oparciu o § 6 pkt 6 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (tekst jednolity: Dz. U. z 2013r., poz.461) mając na uwadze, że powodowie byli reprezentowani przez zawodowego pełnomocnika dopiero na etapie postępowania apelacyjnego i obciążył nimi- zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania - powoda jako stronę przegrywającą postępowanie apelacyjne.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu odwoławczym Sąd Apelacyjny orzekł na podstawie § 19 wskazanego powyżej rozporządzenia uwzględniając, że pełnomocnik reprezentował powoda w postępowaniu przed Sądem I instancji oraz przedłożone przez niego zestawienie nieopłaconych kosztów pomocy prawnej.